

NON SÔNG

THE UNION OF VIETNAMESE STUDENT ASSOCIATIONS OF SOUTHERN CALIFORNIA • TỔNG HỘI SINH VIÊN VIỆT NAM MIỀN NAM CALIFORNIA

Volume 8 Issue 81 - August & September 1996

BAN ĐIỀU HÀNH • ADMINISTRATION

Chủ Nhiệm • Co-Directors
Dan Tâm
Phạm Nhã Anh

Thư Ký • Secretary
Thái Ngọc Ngân

Thủ Quỹ • Treasurer
Nguyễn Hồng Nhi

BAN BIÊN TẬP • EDITORIAL

Chủ Bút • Chief Editor
Triều Miên

Thư Tín • Correspondent
Trúc Phương

KỸ THUẬT • ART AND PRODUCTION

Trình Bày • Graphic Design
Mai Ngọc
Vũ Hoàng Lâm

Đánh Máy • Typing
Nguyễn Mai Trâm
Võ Khánh
Nguyễn Lê Bảo

Hình Bìa & Minh Họa • Cover Art & Illustrations
Vũ Hoàng Lâm

Trình Bày Bìa • Cover Design
Steven Huy Nguyen at Q Graphics

Kỹ Thuật Internet • Webmaster
Nguyễn Quân

Nhiếp Ảnh • Photographer
Lâm Quang

Phát Hành • Distribution
Nguyễn Tuyển
Võ Khánh

TIẾP THỊ • SALES AND MARKETING

Quảng Cáo • Advertising
Phạm Trung

Thu!

*... Mùa thu sao lá không vàng
Sân rêu khóm trúc đã vàng từ lâu...*

Bây giờ trời đã vào thu. Những cơn gió heo may đang thổi vào lòng người như gọi thương gọi nhớ. Thu đến thật hiền hòa với những tia nắng ngậy ngô. Thu về với những cành hoa lác đác vươn nở hai bên đường. Và lòng người cũng đang rào rạt, băng khuâng khi mùa thu tới.

Mùa thu ở Non Sông không thấy lá vàng rơi và cũng không có những con nai vàng ngơ ngác. Nhưng Non Sông đang đông đầy với những bài viết về thu tình tự. Thu đượm tình và đầy hứa hẹn trong những vần thơ. Thu bền duyên, e ấp trong những câu chuyện ngắn. Thu mơ màng, hò hẹn trong những đoạn văn. Non Sông vô cùng cảm ơn những nhà văn, nhà thơ ấy. Mong nhận được thêm nhiều và thật nhiều bài viết như thế để chúng ta cùng nhau tô điểm cho Non Sông ngày một tốt đẹp hơn.

Để hưởng trọn một mùa trăng, Non Sông cũng mời các bạn cùng với Non Sông ôn lại những mùa trung thu ở quê hương. Để chúng ta có thể tìm lại những gì êm đẹp còn sót lại trong tâm khảm của chúng ta, đồng thời cũng để nhắc nhở cho chúng ta rằng ở nơi ấy còn có bao người đang đói khổ, còn có bao em bé mồ côi, còn có bao bà mẹ đang chờ con, còn có bao người vợ đang trông chồng, còn có bao gia đình chưa được sum vầy đoàn tụ.

Non Sông cũng cảm ơn tất cả độc giả đã ủng hộ cho Non Sông về mặt tài chính. Mong rằng các bạn tiếp tục ủng hộ cho Non Sông để Non Sông còn được duy trì mãi mãi. Cũng nhân dịp mùa trung thu này, Non Sông mến chúc tất cả các bạn hưởng một mùa trung thu êm ấm, người người vui, nhà nhà đều vui.

Nếu các bạn thương mến Non Sông, nhớ viết bài cho Non Sông nhé! Chủ đề báo số tháng tới sẽ là “Tạ Ôn Đồi, Tạ Ôn Người” nhân ngày lễ Tạ Ôn. Và Non Sông cũng sẽ bắt đầu nhận bài cho số báo Giáng Sinh và đặc biệt là số Tết Đinh Sửu 1997 ngay từ bây giờ. Mong các bạn hưởng ứng để tờ báo của chúng ta sẽ thật hay, các bạn nhé!

Ban Biên Tập

Mục Lục

Phóng Sự

Ngày Đi Bộ 34
Trại Hè Nhóm Lửa Thiêng 1996 36

Vấn Đề của Chúng Ta

Mạnh Yếu Tại Minh • Thanh Nhân 4

Vài Nét Về Văn Hóa Việt

Lối Xưng Hô • Lê Đức Phú

Truyện Ngắn

Tiếng Kèn Trên Sông Ohio • Tân Xuyên 16
Tưởng Như Là Tình Yêu • Tú Diễm 27
Giọt Nắng • Tố Tâm 38
Năm Cơn Mưa Hạ • Snowflake 56

Tùy Bút

Palawan Vùng Đất Tự Do • Tí Tiều Tuy 7
Lửa Thiêng O' Neill • Nguyễn Việt Linh 34

Bài Hát

Ngày Khai Trường • La Y

English Section

Short Story: The Most Beautiful Gift • Phương Phạm 48
Poem: Haiku Trio, The Wind, A Tea Party 50
A Night at the Beach • Vicky Phạm 51

Thơ

Con Làm Thơ 9
Lệ, Khung Trời Ngọc Bích, Tình Thu Vàng 14
Tháng Chín Mùa Thu, Viết Thơ Tình, Xa Giấc Mơ Thu 15
Cha và Con, Đêm Nay 24
Chiều Nhớ Nhà, Canh Khổ Qua, Từ Ngày Ấu Thơ 30
Tình Thảo Chương Viên, Đối Tình Thảo Chương Viên 31
Gửi Mùa Hoa Hoàng Điệp, Ngày Chiến Thắng, You and I 52
Vào Hạ, Cảnh Đêm, Đời Bướm Đời Anh 55

Thư Tín & Tâm Tình Bạn Đọc 58

Nhịp Cầu Bạn Trẻ 62

NonSong Magazine is a bilingual magazine published bimonthly by the Union of Vietnamese Student Associations of Southern California. Please send all inquiries, letters, submissions, subscription orders or address changes to us at *Tạp chí Non Sông được phát hành bởi Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam Nam California mỗi hai tháng. Mọi thắc mắc, thư từ, bài vở, phiếu đặt mua báo hay thay đổi địa chỉ, xin gửi về cho chúng tôi tại:*

NON SÔNG MAGAZINE

12771 Western Ave., Suite H • Garden Grove, CA 92641

Email: NonSong@aol.com or THSVNCali@aol.com

To obtain information, call: Tel (714) 893-3139 • Fax (714) 894-9549

Web homepage: http://vweb.net/thsv_ncali

Subscription rate is \$18.00 for one year within the United States and \$30.00 outside the United States

Lệ phí đặt mua báo dài hạn là \$18 cho một năm trong nước Mỹ và \$30 ngoài nước Mỹ

Please make check payable to / *Xin gửi chi phiếu để tên: The Union of VSA's of So. California* or **UVSA** and send to the address above / *và gửi về địa chỉ bên trên.*

VẤN ĐỀ CỦA CHÚNG TA

MẠNH YẾU TẠI MÌNH

Thanh Nhân

— Trường anh sinh viên Việt Nam đông không?

— Khá đông.

— Vậy có nhiều sinh hoạt của sinh viên Việt Nam không?

— Cũng có nhưng cũng tùy mùa. Có mùa thì sôi nổi lắm, có mùa chả có gì cả.

— Anh có tham gia vào hội sinh viên Việt Nam hay không?

— Lúc đầu thì có nhưng sau thì thôi vì thấy nhiều lúc hội hoạt động không đâu ra đâu cả.

“Không đâu ra đâu” có nghĩa là hội hoạt động không có đường hướng, đụng đâu thì làm đó.

Khi bước chân vào ngưỡng cửa đại học, nhiều sinh viên Việt Nam muốn tìm đến hội sinh viên Việt Nam (Vietnamese Student Association — VSA) trong trường để tìm một cái gì đó thật “Việt Nam” như dòng máu Việt đang chảy trong người của mình. Ở đó họ hy vọng sẽ tìm được những sinh hoạt vui tươi, có ý nghĩa cũng như họ sẽ góp tay vào hoạt động. Nhưng sự thật thì rất có nhiều người thất vọng khi tìm đến hội. Có nhiều người than: “Tụi nó

nói toàn tiếng Anh không hà”, “Tụi nó hoạt động không có đường lối chi cả”, “Tụi nó chỉ là một đám bạn thân và hoạt động cô lập với những người khác” v.v...

— Anh sinh hoạt trong ban chấp hành?

— Vâng, tui cũng sinh hoạt mấy mùa rồi.

— Sinh viên tham gia hội đông không anh?

— Lúc đầu đông lắm, lên đến cả trăm người hơn đó, nhưng giờ còn có mười mấy người.

— Sao lạ vậy?

— Tui cũng không biết nữa. Tụi nó sinh hoạt kỳ lắm, chỉ nội có đi họp không mà tụi nó cũng không đi, còn tụi này làm chết cha luôn. Đi họp thì tụi nó đến trễ, rồi ngồi ngáp lên ngáp xuống. Không hiểu sao hội sinh viên Việt Nam mấy trường kia mạnh quá, còn trường này thì cứ xiu xiu. Trong danh sách thì hội viên cả trăm người mà nhiều lúc nhìn lại thì chỉ có 3, 4 người làm việc. Đó là chủ tịch, phó chủ tịch, thư ký với một tên giúp cũng đắc lực lắm vì hấn tội nghiệp tụi này.

— Thường thì hoạt động của hội là gì?

— Vào đầu niên học thì có picnic kết thân, sau đó thì

có văn nghệ Xuân, rồi thì lâu lâu cũng tổ chức cắm trại vào các ngày lễ. Nếu trường có những hoạt động gì nếu nhắm được mình cũng tham gia, chẳng hạn như tham gia trình bày văn hóa của các nước. Mỗi mùa hội tổ chức khoảng hai buổi dạ vũ để gây quỹ. Mỗi năm ra một đặc san. Hội mình cũng liên lạc với hội sinh viên các trường khác để cùng tham gia với họ trong những chương trình thể thao, văn nghệ. Nhiều lúc anh chị em kéo nhau đi bộ gây quỹ cho đồng bào ở trại tị nạn, đi biểu tình chống Cộng v.v.... Nói chung rất nhiều hoạt động vui và có ý nghĩa mà sao mỗi lần tổ chức thì chỉ có 3, 4 mạng làm, còn mấy mạng khác đứng đó lấy mắt ngó, đợi giờ phút cuối mới tham gia. Nhiều lúc tụi này buồn, tức lắm mà không biết làm sao. Anh biết không, mình làm trời chết nhưng có nhiều người không tiếp tay mà nhiều lúc đứng đó tìm kẻ hở để châm chọc, chê bai.

Khi nhận trách nhiệm để giúp củng cố và phát triển hội sinh viên trường mình, nhiều anh chị em trong ban chấp hành đã dồn hết công sức để làm việc. Thậm chí có người đã “drop” lớp hoặc điểm đang từ A chạy xuống C vì quá lo cho hội nên đầu óc không tập trung vào việc học được. Người tuy đông, việc nhiều nhưng khi việc đến thì không mấy ai muốn nhận trách nhiệm. Thế rồi nhiều khi một người mà đảm nhận đến năm, bảy trách nhiệm, người thì ung dung đứng đó nhìn tuy họ có nhiều khả năng đóng góp.

Tình trạng “đổ lỗi cho nhau” này xảy ra không ít ở các hội sinh viên Việt Nam tại các trường đại học. Nếu như vậy thì nguyên nhân từ đâu?

Hội sinh viên Việt Nam tại mỗi trường là một tập thể sinh viên Việt Nam và những người có cảm tình với văn hóa Việt Nam đứng lại với nhau để cùng hỗ trợ, giúp nhau trong những khó khăn về học hành cũng như phát triển những sinh hoạt hữu ích cho nhau trong hội.

Cái hay là tất cả mọi người đều tham gia trên tinh thần thiện nguyện, vô vị lợi.

Cái dở là vì hội lúc nào cũng mở cửa đón nhận thêm thành viên, dễ dàng trong việc tuyển người vào ban chấp hành nên dễ có những người thiếu kinh nghiệm hoặc thiếu trách nhiệm làm việc trong ban chấp hành, do đó dễ có tình trạng “con sâu làm rầu nồi canh”. Vì thường thiếu người, thiếu nhân tài nên hễ ai mà giơ tay xung phong nhận trách nhiệm thì mọi người vỗ tay bầu liền. Đến khi đụng việc thì mọi người mới hơi ôi và bắt đầu chỉ trích, từ đó thì sinh ra hàng trăm chuyện lớn nhỏ khác. Cũng có nhiều người làm việc hết mình hết sức cho hội nhưng vẫn bị “lên án” độc tài, thiếu tế nhị v.v....

Điều quan trọng nhất của một hội sinh viên là sự đoàn kết và tinh thần làm việc của ban chấp hành vì nếu ban chấp hành làm cho người ta cảm phục thì hội viên sẽ tích cực tham gia góp tay. Một ban chấp hành mạnh không cần có nhiều người mà chỉ cần một số người làm việc có tinh thần trách nhiệm. Khi đến với hội thì người muốn tham gia họ nhìn ban chấp hành trước tiên. Do đó ban chấp hành phải rất cẩn trọng để giữ thế đứng của mình trong việc điều hành hội.

Một ban chấp hành mạnh thì mọi người trong đó không được đi ra ngoài than van, nói xấu, chỉ trích các người khác đang hoạt động chung với mình cho dù người đó có sai đi nữa. Nếu vì bất mãn, bất đồng ý kiến, không ngồi chung với nhau giải quyết vấn đề mà ra ngoài than van với gia đình, bè bạn thì người ngoài sẽ chê cười mình và ban chấp hành. Hội viên mà thấy ban chấp hành không ưa nhau thì làm sao họ phục được. Một trong những cách tạo tình thân trong ban chấp hành với nhau là nên thường xuyên có những sinh hoạt chung với nhau như xem phim, câu cá, đi ăn chung với nhau trong những lúc bàn những kế hoạch cho hội. Điều đáng quan tâm là khi thân quá thì dễ sinh chuyện “bụt nhà không thiêng”, nghĩa là không nể nang nhau như hồi mới quen, dễ coi thường lời nói của nhau. Nếu những hành động “coi thường” nhau này lọt ra ngoài thì dễ tạo cho người ta một cái nhìn khiếm diện về ban chấp hành. Do đó mọi người trong ban chấp hành phải tôn trọng nhau, không nên có những thái độ bỡn cợt với người đang hoạt động với mình, nhất là trong khi tiếp xúc với người bên ngoài.

Một điều quan trọng nữa là lời ăn tiếng nói của mỗi thành viên trong ban chấp hành. Khi chưa nằm trong ban lãnh đạo của hội thì người ta không để ý lắm về tư cách

của mình. Nhưng khi đã nằm trong ban lãnh đạo rồi thì mỗi một hành động, lời nói của mình, cho dù là không cố ý đi nữa, cũng dễ bị người ta đánh giá. Một người cho dù hoạt động hăng say, hy sinh cách mấy mà ăn nói thiếu tế nhị cũng dễ bị người ta không nể trọng. Do đó những lời nói có tính cách quá đáng, đùng đầu nói đó cần phải được kiểm soát. Cách tốt nhất là mình nên có một người bạn thân nói thẳng những khiếm khuyết của mình để mình dễ tu sửa mình.

Một người sinh hoạt trong ban chấp hành không thể là một người học dở được. Nếu mà suốt ngày chỉ lo hội mà quên lãng chuyện học hành, lấy lớp mà “drop” lên “drop” xuống, học thì chỉ xài đề, vào lớp thì ngồi “copy”, suốt mùa chỉ cầu cho “pass” lớp, mở miệng thì “tại hội tui mới học dở” thì người ta sẽ tội nghiệp, cười chê mình. Những người như vậy thì hãy bớt sinh hoạt lại và hãy lo cho mình trước. Mình có vững thì hội mới vững. Nếu hội viên nhìn vào mà thấy người trong ban chấp hành học hành khá giỏi, tự tin, làm được nhiều việc, hy sinh thời gian sức lực khá nhiều thì họ sẽ cảm phục và tiếp tay rất đắc lực, chừng đó thì ai cũng nhẹ gánh và hội sẽ phát triển rất mạnh. Để làm được điều này thì người hoạt động sẽ phải cố gắng nhiều hơn, nhất là phải có chương trình làm việc của mình thật rõ ràng chứ không thể tới đâu thì làm tới đó. Nếu biết sắp xếp những gì mình làm thì sẽ tránh được việc phí sức, tốn giờ cũng như tránh được tình trạng đi sớm về khuya khiến gia đình âu lo. Trong quá khứ có không thiếu gì người hoạt động rất hăng được một thời gian rồi bỏ chạy luôn “tui thì không sinh hoạt nữa, khổ quá là khổ”, lý do là vì họ không biết sắp xếp thời gian để vừa học vừa hoạt động.

Bên cạnh đó hội phải có những chương trình rõ ràng để hội viên biết rõ hội sẽ làm gì và họ sẽ tiếp tay ra sao. Những vấn đề như tài chánh phải thật phân minh để không gây tai tiếng. Khi hết còn nằm trong ban chấp hành thì những mùa sau mình nên quay lại để tiếp tay chứ không phải lúc nào cũng đem cái thành công ở quá khứ của mình đi khoe với người khác rồi chỉ trích ban chấp hành đương tại vì họ làm việc không theo ý mình. Mỗi mùa học có những điều kiện khác nhau, những người mới với những khả năng, suy nghĩ khác nhau nên khó mà họ làm theo ý mình được.

Hội sinh viên thường có một ban cố vấn. Do đó người trong ban chấp hành nên thường giữ liên lạc và tham khảo với ban cố vấn thì sẽ có nhiều cách giải quyết hay cho những vấn đề khó khăn.

Một trong những điều quan trọng là ban chấp hành phải biết điều hành các buổi họp. Người điều hành phải

biết ăn nói, hướng dẫn để các buổi họp có ý nghĩa. Tình trạng có những người chỉ thích đứng lên nói dài dòng và cứ tưởng “cả thế giới đang nghe mình” nên cần chấm dứt. Nếu người hội viên đến mà chỉ nghe ban chấp hành nói thì họ sẽ chán. Buổi họp phải có chương trình, phải ngắn gọn, đi vào mục tiêu chứ không nên kéo dài lê thê.

Một điều không kém quan trọng khác là ban chấp hành phải dẹp tự ái và chấp nhận những chỉ trích khi mình làm sai, nhất là người chủ tịch. Nếu mỗi một chút mỗi tự ái thì chẳng bao lâu công việc sẽ bị đình trệ. Người chủ tịch cũng nên tham khảo với những sách nói về cách lãnh đạo để có thêm kinh nghiệm điều hành.

Có nhiều người ra trường rồi hối hận sao hồi “trẻ” mình không tham gia sinh hoạt trong trường mà chỉ biết cắm cúi học hành. Cũng có nhiều người vì sinh hoạt mà ra trường chậm hơn dự tính và đâm ra hối hận.

Trong mọi việc, nếu cái gì cũng có chừng có mực thì người ta sẽ cảm thấy yêu đời và ham hoạt động. Sinh hoạt sinh viên trong lúc đi học là một trong những điều bổ ích nếu bạn biết điều hòa việc học hành và sinh hoạt của bạn. Trong lúc sinh hoạt ở hội bạn sẽ học nhiều bài học thực tế của trường đời mà không sách vở, tài liệu nào có được. Bạn sẽ có cơ hội để làm những việc mà tưởng rằng mình không đủ khả năng, bạn sẽ có dịp tập nói trước đám đông, điều hành hàng trăm người. Bạn cũng sẽ thông cảm với nỗi khổ, khó khăn trước đây của những người mà bạn chê họ không biết điều hành hội. Bên cạnh đó, bạn cũng sẽ nếm những cay đắng khi gặp những thất bại, những lần làm việc với những người vô trách nhiệm và hám danh, bạn cũng sẽ biết đối đầu với những tay “cứng đầu” như thế nào khi thấy họ ghen tị với những thành công bạn và bạn bè đạt được.

Tuổi trẻ thường có tính cao ngạo, ham nổi, cái “tôi” trong người còn khá cao. Chính những lần va chạm, thất bại sẽ giúp con người mình điềm hơn, chín chắn hơn. Sau này, khi vào thực tế cuộc đời, muốn góp tay với xã hội, bạn sẽ đến bằng tấm lòng thật chứ không phải chỉ vì cái danh, cái lợi, cái nổi....

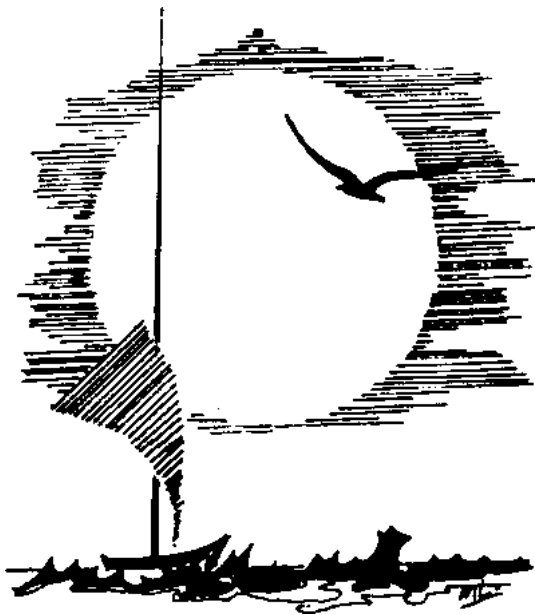
Nếu mỗi một người trong ban chấp hành sinh viên Việt Nam tại mỗi trường, mỗi một hội viên của hội ý thức được những việc quan trọng khi sinh hoạt thì hội sẽ mạnh vô cùng. Nói chung “mạnh yếu tại mình” cả.

Trên đây chỉ là một số nhỏ trong hàng trăm vấn đề của một hội sinh viên Việt Nam, người viết chỉ có một vài ý kiến đóng góp và rất mong có những đóng góp khác về vấn đề này cho hội sinh viên Việt Nam tại các trường đại học.

PALAWAN

VÙNG ĐẤT TỰ DO

Tí Tiểu Tụy

— Đảo... đảo kia..., đất... đất liền bà con ơi...

— Đâu? Đâu? Thiệt không???

Mọi người nhón nháo đua nhau hỏi. Nhiều người ngồi bật dậy.

Có tiếng vọng chán nản từ dưới sàn thuyền:

— Lại xạo nữa đi. Hai ba ngày nay cứ mừng hụt. Nhìn cho kỹ lại đi mấy cha, coi chừng sương mù từ xa rồi cứ tưởng là đất.

— ...

— Thiệt mà, thiệt mà, đất liền bà con ơi. Tới rồi, tới rồi...

Tất cả mọi người ngồi bật dậy. Đất liền! Đất liền kia rồi. Ôi, niềm mơ ước bao lâu nay của 144 người trên 1 con tàu hai lốc tám đã thành sự

thật, tự do đang ở trước mặt. Hai ba hôm nay, cứ mỗi lần thấy rác trôi trên mặt biển, thấy những con chim bay qua lại là ai nấy đều mừng rỡ, đó là dấu hiệu gần đến đất liền, nhưng sao đi hoài mà chưa thấy tới. Ai nấy đều âu lo.

— Tự do, tới đất tự do rồi bà con ơi. Tự do rồi.

Ai nấy ôm nhau, bắt tay nhau mừng rỡ, cùng cảm tạ đất trời. Tự do, ôi hai chữ đó quý biết chừng nào. Chỉ có ai mất tự do thì mới hiểu được giá trị của nó.

Còn gì xúc động và sung sướng bằng sau khi trải qua những hiểm nguy cận kề cái chết trong cơn giông bão, những buồn bã thất vọng khi tàu

ngoại quốc bỏ rơi mình và cuối cùng thấy được đất liền đang nằm trước mặt. Dải đất lơ mơ dần dần hiện rõ hơn. Mọi người biết rằng mình đã đến một trong những hòn đảo của Philippines.

Gần đến bờ, một vài ngư dân Phi lái thuyền đến và bảo chạy theo sau thuyền họ để vào bờ. Cảnh sát, đại diện cao ủy tị nạn, các sơ và cha nhà thờ đứng sẵn ngay trên bờ để chuẩn bị giúp đoàn người vượt biển. Dân chúng địa phương cũng tràn ra để nhìn những con người tìm tự do. Họ tươi cười, chào đón những người tị nạn. Vùng đất tự do đầu tiên mang tên là đảo Lubang, một trong hơn 7000 hòn đảo lớn nhỏ của Philippines.

Lên đến bờ, cái đói cứ dần vặt bao tử của mọi người, nhất là những người nghèo không có đem theo tiền bạc mua thêm thức ăn. Tụy chỉ là một tuần trên biển, nhưng vì thiếu thức ăn, nước uống trầm trọng, lại trên nắng dưới nước, lại bị giông bão, nên nhiều người bị mất sức.

Nhớ lại chuyến đi đó thức ăn dự tính cho 60 người nhưng cuối cùng thuyền lên đến 144 người nên không có cách nào chia đủ. Mỗi ngày chừng hai, ba cốc nước nhỏ xíu và chừng một chén cơm, có nhiều người ăn cũng không được vì ăn vô là bị ói ra. Lúc còn ở trên thuyền, có buổi sáng lúc ngủ dậy, cả bọn bốn năm đứa ngồi chung với Tí tui thấy sương đọng trên tấm nylon làm đứa nào cũng mừng. Mỗi đứa tự luôn tay để dẫn những giọt nước tụy về một chỗ nhỏ. Thế tích nước giỏi lắm chừng bằng một lóng ngón tay út, rồi mỗi đứa đưa lưỡi liếm một tí cho đỡ khát. Cái khát trên biển thật dễ sợ. Cho tới giờ, mỗi lần thấy ai phí nước khi đánh răng rửa mặt là Tí tui cảm thấy bực mình vì nhớ lại khi mình còn trên biển nước quý như thế nào. Có ở trên biển, giữa chốn tuyệt vọng thì mình mới biết mỗi người cần phải có niềm tin tôn giáo. Lúc ấy Tí tui

không theo ai cả nên khi giông bão đến thì nhắm mắt nhớ ai cầu nấy, cầu Trời Phật, cầu Chúa, cầu ông bà v.v...

Lúc lên tới đảo Lubang, Tí tui còn nhớ là lúc đó chỉ cần pha nước với đường uống cũng thấy ngon vô cùng. Bữa ăn nào cũng vét sạch thức ăn, không còn một hạt cơm. Cái cảm giác ăn không thấy no cứ bám theo mình cả tháng trời.

Trại chuyển tiếp ở Manila trước khi đến Palawan cũng là một kỷ niệm khó quên. Hai đoàn người cùng đi từ một quê hương nhưng đến đó bằng hai ngõ khác nhau. Đoàn người đi theo điện con lai, đoàn tui thì đi máy bay nhanh chóng, thoải mái, ăn mặc đẹp đẽ, sạch sẽ, khoẻ mạnh. Còn đoàn người vượt biên ra đi trong lén lút, sợ hãi, đến được đất tự do thì mệt mỏi rã rượi, da dẻ bóc ra vì cái nắng đốt da trên biển. Mỗi lần vô xếp hàng ăn chung, nhìn những người đi diện đoàn tụ, con lai ăn uống uể oải, bỏ lên bỏ xuống mà nhiều người trong đoàn vượt biên thấy thật phí, nhưng vì thể diện nên ai nấy đành nhịn, không dám xin. Đến khi đến được Palawan một tháng thì cái đói mới dịu xuống sau khi được ăn uống tạm đầy đủ.

Lên tới đảo Palawan thì cả đoàn người mới biết mình còn may mắn hơn nhiều chuyến khác nhiều. Có những chuyến tàu vượt biên từ miền Nam Việt nam, chết máy rồi trôi cả tháng trời, có những chuyến vì đói quá phải ăn thịt người chết v.v..., biết bao nhiêu là câu chuyện rùng rợn.

Palawan, vùng đất kỷ niệm mà Tí tui không bao giờ quên được. Cái trại nhỏ bé nhưng giống như một xã hội nhỏ thu gọn. Trại có ban trật tự, ban phát thanh, ban lương thực, ban thư tín, ban y tế v.v... Rồi thì nào là các đoàn thể Hướng Đạo, Gia Đình Phật Tử, Thanh Niên Công Giáo & Thiếu Nhi Thánh Thể, các võ đường, hội cựu quân nhân v.v..., trại cũng có cả Monkey House để nhốt những thành phần

bất hảo của trại.

Lúc mới tới trại mà lỗ miệng nói “lúc giải phóng”, “bác Hồ” là bị mọi người nhìn chằm chằm vào mình liến. Đúng vậy, “giải phóng” cái chỗ nào khi người Cộng sản đem cả nước vào vòng xiềng xích. Buồn cười nhất là mỗi lần đi cầu thì mọi người bảo nhau là đi thăm “lăng Bác”, nghe miết rồi quen luôn. Bây giờ nhập tâm, Tí tui hầu như chỉ dùng hai chữ đó.

Tí tui nhớ nhất ở Palawan là mỗi khi xe phát thư vào trại mỗi hai lần một tuần. Cả trại mấy ngàn người ngồi im phăng phắc chăm chú nghe coi có tên mình trên loa. Tên đọc theo vần a, b, c, nên tên ai mà qua khỏi vần vừa đọc thì buồn vô hạn, đợi tuần sau hy vọng có thư mình. Thỉnh thoảng mọi người nghe những tiếng hét lên: “Có thư, có thư, tui có thư” và rồi một vài tên chạy như tên bắn đâm đầu về ban thư tín để lãnh thư. Nếu không có thư thì mình thả bộ lên chỗ phát thư coi người ta lãnh thư cũng vui. Những người có thư cầm cái thư đưa lên cao, nhìn thật kỹ vào coi có money order hay không. Năm, mười dollars gì cũng được, hễ có tí tiền, có thư là vui rồi. Ôi, hồi đó sao mà mình trông thư làm sao. Giờ này ở Mỹ, gần như ngày nào cũng có thư gửi đến, nào là thư đòi tiền credit card, thư quảng cáo, thư thông báo, chán gần chết.

Palawan, cái thời ở đó sao mà nghèo ơi là nghèo. Chụp một tấm ảnh là 8 pesos (1 dollar = 20 pesos). Đám nghèo như tui tui thì đào đầu cho ra 8 pesos để có tấm ảnh dán lên thẻ thư viện để lên thư viện CADP đọc sách? Tui tui 6, 7 đứa mới hùn lại mỗi đứa một, hai peso, kéo nhau tới tiệm chụp ảnh.

— Chú, chú..., chú chụp tui con một tấm.

— Chụp sao đây?

— Dạ, chú chụp sao cũng được, miễn có 7 cái đầu trong đó là được rồi.

Sau khi chụp xong, mỗi đứa tui tui cầm kéo cắt đầu mình để dán vào thẻ thư viện. Hạnh phúc làm sao!

Rồi mỗi sáng dậy đi học, học xong về nhà lãnh lương thực, xách nước cho cả nhà dùng. Ăn trưa xong rồi cấp sách đi học tiếp, rồi về nhà xách nước, bữa củi. Chiều tối ăn cơm xong thì đi họp hành, thư viện, tới nhà bè bạn trong trại chơi. Mười giờ đêm có người lên loa nhắc mình đi ngủ, sáng thì loa báo mình dậy. Mỗi thứ hai mọi người tụ về sân cờ để chào cờ Quốc gia. Lần đầu tiên được chào lại lá cờ Quốc gia, nhiều người rưng rưng nước mắt.

Rồi ngày Quốc hận 30/4, Tết Nguyên Đán, Trung Thu, Giáng Sinh v.v..., dịp nào trại cũng tổ chức. Rồi những buổi đi bắt ốc, đi hái cóc, hái vú sữa vui vô cùng. Rồi những lần đổi gạo, đậu xanh lấy dừa, lấy trái cây. Gặp cô gái Phi thì chọc “Magandaka” (Cô xinh quá), “Ma hay ki ta” (I really like you), “Sa an an ba hay mo?” (Nhà cô ở đâu?), “Hindi kita ma li li mu tan” (I never forget you) làm mấy cô gái Phi đỏ mặt, sung sướng. Chọc cho đã rồi hát cho mấy nàng nghe bản nhạc của Phi “Ba hay ku bo, ka hil, mun ti, ..., i sa ri sa ri” (Ngôi nhà nhỏ bên bờ biển...) hoặc “Tông tong tong tong ba ki tông kí tông” (bài hát về một con cua) làm mấy nàng cười thật vui. Sao hồi đó Tí tui “quí” thì thôi chứ đâu như bây giờ.

Rồi những lần picnic tại vườn dừa, những lần đi chơi ở White Beach, Basahan... Rồi những lần đang đi cầu thì thấy trực thăng lượn lượn trên đầu nhìn xuống, mắc cỡ quá... bỏ chạy. Ai có ở Palawan mới thấm thía những kỷ niệm này.

Trại tị nạn buồn nhất là những ngày mưa. Nhà nào cũng lợp tranh nên dễ bị dột. Đêm đang ngủ thấy nước mưa nhỏ lóc bóc vào mùng mền. Thỉnh thoảng người ngủ giật mình vì thấy con rít đang bò trên nóc mùng.

Ngày qua ngày, tháng qua tháng, năm qua năm, ai cũng mong chờ đợi ngày định cư.

Rồi nhiều người rời vùng đất đỏ để ra đi đến những miền đất hứa hẹn hơn. Phút chia tay mọi người nghẹn ngào tiễn bạn bè mình. Người ra đi không biết tương lai sẽ ra sao, kẻ còn ở lại buồn cho thân phận mình. “Buồn quá tụi bay ạ, nơi tao định cư đây tuyết trắng, không có một mống Việt Nam. Tao nhớ trại quá tụi bay ơi, em gái tao cứ buồn khóc hoài...”, những lá thư từ phương xa gửi về, cứ chuyền tay nhau mà đọc, mà thắm thía nỗi buồn tị nạn. Ở đâu cũng buồn cả, thân tị nạn mà.

Thấm thoát mà hơn mười năm ở Mỹ, Tí tui vẫn còn nhớ về vùng đất kỷ niệm ấy thật nhiều. Ở đó, vẫn còn những người đến sau đang ngày đêm mong có một may mắn như mình, ở đó cuộc sống ngày càng khắc khổ hơn mười năm về trước. Rồi những lá thư qua lại với bè bạn, rồi những lời chúc thượng lộ bình an cho những người bạn thiện nguyện qua giúp trại Palawan. Rồi thì tin bạn bè mình bị gửi trả về Việt nam, những tin tức chua xót khi lính Phi tràn vào đàn áp, những tin vui mừng khi đồng bào mình ở đó được cho ở lại v.v.... Hơn mười năm qua, tin tức về Palawan vẫn luôn nóng hổi.

Giờ đây, sau những ngày tháng đấu tranh gian khổ, sau những chịu đựng nhọc nhằn, “Làng Việt Nam” tại Palawan sẽ được thành lập. Đó là một tin mừng mà bản nhạc “Có tin vui giữa giờ tuyệt vọng” của Trầm Tử Thiêng đã nói lên được điều đó. Rồi một ngày nào đó trong tương lai, nếu có dịp thì sẽ có rất nhiều người ghé thăm ngôi làng Việt nam này, nhất là những người đã từng trải qua thời gian tị nạn tại vùng đất đỏ.

Đến một khi nào đó, 10 năm, 30 năm, 50 năm nữa, con cháu của những người tị nạn Việt nam từ khắp mọi nơi

sẽ biết cha ông mình gian truân như thế nào trên đường tìm tự do. Cái gian khổ của họ có thể nói là cay cực nhất, trả giá đắt nhất trong những người từng tìm tự do trên quả đất này. Có ngồi nghe “Quốc Tế Việt Ca” của Ngô Đình Vận mới thấy thắm thía thế nào cái khát vọng tìm tự do dân chủ của cả dân tộc, “Hỡi những người Việt nam trên toàn thế giới, từ đông sang tây hãy đứng dậy..., đòi hòa bình công chính...”

Bao nhiêu trại dấn đóng cửa, Thailand, Hong Kong, Malaysia, Indonesia đang có hàng ngàn người ao ước được cái may mắn của Palawan. Mừng cho Palawan nhưng chúng ta buồn cho những trại khác. Tại sao số người tị nạn cứ còn mãi long đong???

Những người vượt biên, cho dù bằng đường bộ hoặc đường biển, luôn có những kỷ niệm không bao giờ phai nhòa trong tâm trí của họ về một vùng đất tạm dung mà họ đã trải qua.

Cái giá tự do thật quá đắt!

Con Làm Thơ

Con làm thơ từ thuở mười lăm
Thơ con đó nổi lòng nhẩn gửi
Con viết về trường xưa lớp cũ
Những độ hè về phượng đỏ mùa thi

Con viết về quê hương
Có cầu tre mái lá
Có dòng sông quê ngoại
Bến nước đợi ai về

Con viết về Việt Nam với nỗi lòng khắc khoải
Về đại dương ngăn cách
Vớ xứ lạ tình đau
Con viết về tất cả thế giới nhân gian

Nhưng không, con có viết gì đâu hỡi mẹ
Vì ba mẹ chưa có những vần thơ

Thơ cho đời phù phiếm mơ hoa
Vội vài dòng gửi theo mây gió
Thơ cho mẹ nghìn câu thương kính
Con viết sao vừa vào trang giấy mong manh

Thơ cho đời những vòng lẩn quẩn
Thương, nhớ, hận, thù, tượng đá vô tri
Thơ cho ba giấy kia còn bỏ ngỏ
Con viết suốt đời chưa thấu một tình sâu.

Anh Thư
(UCJ)

Ngày Khai Trường

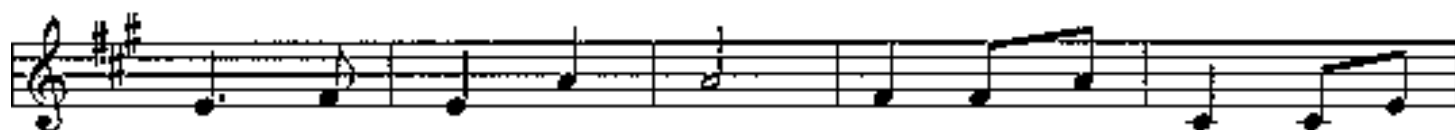
La Y

1. Ngày nay anh đi khai trường. Em cùng đi với Anh nhé Ngày
2. Ngày mai Anh thi ra trường Em cùng thi với Anh nhé. Ngày

mai Anh, Em đi thi Em cố gắng mang theo bánh mì, Anh ngồi
sau Anh đi mua phở, Em góp công mang theo túi đường Anh ngồi

lại kể chuyện đi thi, Em đem bánh mì mời Anh
lại kể chuyện quê hương Em pha chanh đường mời Anh

miếng Ớt ớt ớt Chúng mình còn đang đi học Hăng
ớt. Ớt ớt ớt Chúng mình là người gốc Việt Hăng

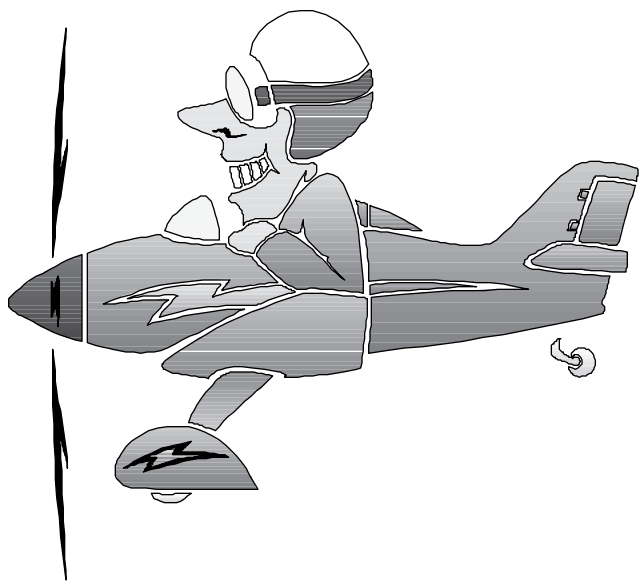
say với niềm tin yêu. Yêu nước yêu nhà, yêu Người Việt
say với đôi bàn tay. Xây đắp sơn hà, đẹp nhà Việt

Nam Ớt ớt Klat Đàn chim bay mong quay về tổ
Nam. Ớt ớt Klat Đàn chim bay mong quay về tổ

ám. Trời mau hồng, tung cánh bay, cùng lòng người khắp núi sông
ám. Mau cờ vàng, phất phới bay hòa lòng người khắp đó đây.

Let's tune in...
96.7 FM

Hãy đón nghe

chương trình radio

“VỀ VỚI NON SÔNG”

Tiếng Nói của Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam miền Nam California

**vào mỗi tối thứ Bảy từ
9 đến 10 giờ trên làn sóng 96.7 FM**

Mọi chi tiết về quảng cáo và bảo trợ, xin liên lạc:

TỔNG HỘI SINH VIÊN VIỆT NAM / NAM CALIFORNIA

12771 Western Ave., Suite H ● Garden Grove, CA 92841

Tel (714) 893-3139 ● Fax (714) 894-9549

Khánh Hoàng (714) 773-3202 ● Việt Tâm (714) 286-2059

Thuyết Nguyễn (714) 804-2260 ● Bích Vân (714) 435-5205

VÀI NÉT VỀ VĂN HÓA VIỆT

Lời mở đầu

Tuổi về già, người ta thường gọi là tuổi cuối đời. Chúng tôi thiết nghĩ: có vị thích thể dục, thể thao, đánh cờ, đánh bài; có vị thích đọc sách, kể chuyện kim cổ; và cũng có nhiều vị thích sáng tác thơ và nhạc, v.v... Ngâm thơ, ngắm cảnh, nuôi chim chóc và cá kiểng, chăm sóc cây cảnh, vun trồng bông hoa... cũng là một lối sống riêng tư của mỗi quý vị cao niên.

Lắm lúc quý vị lại còn thích được sống gần gũi với con cháu, nhất là cháu chắt để kể chuyện cổ tích, hài hước hay châm biếm hay những chuyện tình cảm, buồn vui, thăng trầm của đời mình...

Qua chương mục này, chúng tôi ước mong quý vị cao niên nói chuyện tâm tình với con, cháu, chắt, chiu, v.v...

Cũng qua chương mục này, tuy không ở gần gũi bên cạnh quý vị nhưng con cháu cũng có thể được coi như đang sống quây quần bên quý vị và đang lắng nghe.

Ông già bà lão nói chuyện với con cháu

Lời Xưng Hô

Trong gia đình Việt Nam cũng như trong xã hội Việt Nam, lối xưng hô rất tế nhị và đa dạng. Lối xưng hô đứng đắn và nghiêm túc là một trong nhiều yếu tố biểu hiện tư cách, cương vị của một người trong sự giao thiệp hằng ngày với những người khác chung quanh. Mỗi dân tộc có những lối xưng hô truyền thống khác nhau, cách chào hỏi cung kính, đón tiếp ân cần vui vẻ, cử chỉ hành động khiêm nhường cũng không hẳn giống nhau. Xưng hô lịch sự và nhã nhặn minh chứng cho một nền văn hóa đặc thù của một dân tộc trong một góc độ nào đó, một thời gian hay một địa danh nào đó.

Nhà nho Việt Nam không quên khuyên bảo con cháu của họ là “Tiên học lễ, Hậu học văn”, có nghĩa là học lễ phép, lễ độ trước, học văn chương chữ nghĩa sau. Họ còn dặn dò thêm: “Muốn người ta kính trọng mình thì mình phải kính trọng người ta trước.”

Chữ lễ ở trên, trong bài này, chúng tôi xin trình bày trong phạm vi nhỏ và hẹp. Khi đề cập đến lễ người ta có thể nghĩ ngay là lễ phép, xưng hô cho có lễ độ.

— với bà con ruột thịt gần xa như ông bà sơ, ông bà cố, ông bà nội, ngoại, cha mẹ, vợ chồng, anh chị em, bác chú, cậu dượng, cô, dì, thím, mợ.

— với bạn bè thân mật hay không thân thích kể cả người láng giềng và xa lạ.

Trước hết, chúng tôi xin trình bày những danh từ đặc biệt có tính cách chung chung để tự xưng hô hay xưng hô cho người khác như “mình”, “qua”, và “nhà tôi”.

Sau đó, chúng tôi lần lượt đề cập đến danh xưng bác, chú, thím, cô (hay o), dượng bên nội và cậu mợ, dì dượng bên ngoại, v.v....

MÌNH, QUA và NHÀ TÔI

Trong gia đình Việt Nam, người vợ kính trọng chồng nên gọi chồng bằng anh, dù người chồng nhỏ tuổi hơn vợ hay có một địa vị trong xã hội thấp kém hơn vợ, người vợ luôn luôn tự xưng mình là em. Người chồng quý mến vợ bằng cách gọi vợ mình là em. Có những trường hợp người vợ lớn tuổi hơn chồng 10, 15 tuổi hoặc có một vài chức vụ ngoài xã hội cao hơn chồng. Người chồng vẫn tự xưng mình là anh đối với vợ.

Tuy nhiên giữa hai vợ chồng vẫn có một sự bình đẳng trong lúc xưng hô gọi nhau bằng “mình”.

Thí dụ: Mình ơi! Chiều nay mình có làm hay không? Có nghĩa là Anh

ơi! (hay Em ơi!) chiều nay Anh (hay Em) có đi làm hay không?

Vợ hay chồng có thể trả lời một cách thân yêu và trù mến:

“Chiều nay, mình không đi làm, mình chỉ muốn ở nhà bên cạnh với mình mà thôi!”

Trong câu nói trên có 3 chữ “Mình”. Hai chữ đầu có nghĩa là Anh (hay Em); chữ thứ ba là Em (hay Anh) tức là “Chiều nay, Anh không đi làm, Anh chỉ muốn ở nhà bên cạnh với Em mà thôi!” hoặc là “Chiều nay Em không đi làm, Em chỉ muốn ở nhà bên cạnh với Anh mà thôi!”

Ngoài chữ “Mình” để xưng hô bình đẳng với nhau giữa vợ chồng còn có chữ “Nhà Tôi, Nhà Em, Nhà Cháu” có thể được dùng để xưng hô với người khác.

Thí dụ một người bạn trai (hay gái) của chồng mình hỏi: “Anh có nhà không, hở chị?” Người vợ có thể trả lời: “Sáng nay Nhà Tôi (Nhà Em) ở nhà đợi anh (hay Chị). Nhà tôi (hay Nhà em) mới đi ra ngoài. Mời Anh (hay Chị) vào nhà tôi đợi Nhà Tôi một tí xíu. Nhà tôi (Nhà em) sẽ về ngay!”

Nhưng đối với người cao niên, thuộc thế hệ cha ông của mình, người vợ (thí dụ ở trên) nên dùng chữ “Nhà Cháu” thay vì dùng chữ “Nhà Tôi” hay “Nhà Em”.

Lê Đức Phú

Lê...

Thơ người viết tặng em đầy hạnh phúc
Tràn vị nồng, rạo rục lửa tình yêu
Còn thơ tôi chứa đau đớn buồn hiu
Vì tôi đã hao mòn trong cay đắng...
Khi biết yêu thì đời tôi hoang vắng...
Những chuỗi ngày chỉ thiết đếm mưa rơi,
Ngồi gần em chẳng kém phút xa vời.
Nên tôi mãi mang dòng thơ buồn chán,
Bởi tình yêu, tim tôi thành mù quáng.
Yêu vì tình, vì quá đổi nên yêu,
Rồi lòng tôi yêu chỉ có bấy nhiêu.
Nên không biết em hững hờ tránh né,
Tôi đã ngồi đếm mùa thu lặng lẽ...
... Hay gặp em cùng người ấy bên đường
Tôi quay đi... như chuyện vãn bình thường...
... Nhưng đôi mắt... bỗng cay nhòa lệ giá...!!!

Vũ Trung Nhân

Khung Trời Ngọc Bích

Nhẹ như tia nắng buổi tinh sương
Tình yêu chợt đến dấu yêu thương
Ngồi trong lớp học hồn phiêu lãng
Hắn đến làm chi ta vẫn vương

Những ngày nắng đỏ bước chân êm
Lung linh tia sáng hát bên thềm
Hắn mang vị đắng hay vị ngọt
Ta sợ tim ta rắc rối thêm

Một thuở yêu thương tuổi biết buồn
Mơ màng hoa lá khóm cỏ non
Đêm đêm trăng trở, hồn ngọc ngần
Ta buồn chẳng hiểu tại sao buồn

Và những chiều đi mưa lất phất
Cali sương khói mắt môi cay
Khung trời ngọc bích xưa đã mất
Đêm tìm lại được bóng hình ai

Nguyễn Phượng Linh
(CSU Fullerton)

Tình Thu Vàng

Nắng Thu ẩn khuất chân trời,
Lòng buồn thơ thẩn đếm từng lá rơi.
Trong vô tình người có nhớ,
Một nàng con gái má hồng ngây thơ.
Cũng yêu đếm từng chiếc lá,
Mấy độ Thu về. Thu lại đi xa.
Một chiều Thu vàng nhạt nắng,
Vui pháo hồng nàng cất bước sang ngang.
Nhu mưa đến giữa trời Đông,
Nào ngờ lệ đổ, bão giông trong lòng.
Trách mình sao quá hững hờ,
Mất nàng ta mất vãn thơ Thu vàng.
Chúc nàng hạnh phúc bình an,
Riêng ta uất mãi nỗi oan trần tình.

Tôn Chấn Kha Anh (12/15/95)

*Tháng chín, mùa thu tới
Lá vàng rơi khắp nơi
Trái dài trên lối bước
Cho mềm gót chân son.*

*Tháng chín, tà áo trắng
Nhịp nhàng, bước chân nhanh
Tung tăng cùng với gió
Hòa nhịp tiếng chim ca.*

*Tháng chín, đường đến lớp,
Nắng vàng soi dáng em
Cho hồng thêm đôi má
Cho nụ cười thêm tươi.*

*Tháng chín, em mười sáu
Là nữ sinh cấp ba
Ngày đầu tiên đến lớp
Lòng rộn như đóa hoa.*

*Tháng chín, trời ấm nắng
Hoa cười, gió lung lay
Lá vàng rơi rơi mãi
Cho cuộc đời thêm tươi.
Áo Trắng*

THÁNG

CHÍN

MÙA

THU

VIẾT THƠ TÌNH....

*Đêm nay viết lá thư tình
Mai đem ra gửi người tình tôi yêu
Dù tâm tư có rất nhiều,
Nhưng sao chẳng viết được điều tôi ưa
Nên tôi vẫn cứ dây dưa
Thư tình sao mãi như chưa bắt đầu.
Ngồi lâu tôi cũng phát rầu
Văn, thơ, chữ nghĩa chạy đâu mất rồi???*

*Yêu sao thấy thật lời thối
Bâng khuâng nhưng nhớ, bồi hồi nhớ nhưng
Đêm về cứ mãi hình dung
Một trang thiếu nữ tóc nhưng đen tuyền
Cô cười ôi thật có duyên
Môi hồng, má đỏ, đồng tiền hai bên...
Minhí (UW) 11/16/95*

Xa Giấc Mơ Thu

*Người có hay chăng Xuân đã sang
Mây chốc nữa đây Hạ bỗng vàng
Cuối trời Thu về rơi lác đác
Bên kia tuyết phủ bạc cuối Đông.
Đời ta phân ly hai thế giới
Gởi đầu trong một nỗi cô đơn
Lang thang hồn tìm về nơi cũ
Của kỷ niệm xưa, chuyện chúng mình.*

*Thu đến băng khuâng, đến hững hờ
Rừng cây hoang lạnh. Thoảng bơ vơ
Khát hiu cơn gió, mộng lòng vờ
Phiêu bạc viễn phương chẳng bến bờ.
Chiều nào ai có qua nơi ấy
Nhìn con suối nhỏ mộng xa xưa
Giữ lời thề đêm Thu phong vũ
Về lại bên ai trọn một đời*

Tôn Chấn Kha Anh
1/31/96